

Kommunstyrelsen

Svar på motion - Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Sammanfattning

Marielle Lahti (MP) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 15 december 2021 § 290 lämnat in en motion – Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

- Kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
- utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

Kommunstyrelsen har inhämtat yttranden från kultur- och fritidsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på ökad information och tillgängliggörande av naturen och möjligheter till friluftsliv och är positiv till att möjligheterna att inrätta naturum utreds. I en sådan utredning anser kultur- och fritidsnämnden att det är av stor vikt att klargöra kostnader, förvaltning, ansvarsfördelning, syfte med naturummet samt kulturhistoriska aspekter.

Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att öka möjligheterna för kommunens invånare, verksamma och besökare att på olika sätt ta del av och lära om naturen. Stadsbyggnadsnämnden ser dock utifrån nuvarande verksamhetsplan samt andra pågående uppdrag, exempelvis utredning av nya naturreservat, att det inte är möjligt i dagsläget att utreda förutsättningarna för Naturum i Eskilstuna kommun. Stadsbyggnadsnämnden anser vidare att ett eventuellt uppdrag behöver tas med i kommunens ordinarie planeringsårshjul inför kommande verksamhetsplaner. Angående förslaget om att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk och fiske så vill stadsbyggnadsnämnden klargöra att det är kommunens ansvar att anordna gång- och cykelstråk samt anläggningar för friluftsliv på kommunal mark.

Kommunledningskontoret anser att det är ett stort åtagande att inrätta ett naturum i kommunen, som först kräver en noggrann utredning. Kommunledningskontorets bedömning är att frågan om naturum kan övervägas i en framtida revidering av grönplanen, men att verksamheten i Årbyreservatets Naturstuga som bedrivs av stadsbyggnadsförvaltningen är tillräcklig i dagsläget.

Ärendebeskrivning

Den 15 december 2021 lämnade Marielle Lahti (MP) in en motion till kommunfullmäktige om att inrätta ett naturum i Eskilstuna. Ett naturum fungerar som en port till naturen och är ett besöks- och informationscentrum där besökaren får veta mer om de djur, växter, geologi och kulturhistoria som format det området där de befinner sig. Naturum är ett registrerat varumärke som Naturvårdsverket äger rätten till. Ett naturum kan drivas av både kommun, länsstyrelse eller en stiftelse. I Sverige finns för närvarande 32 naturum. De är öppna för alla och är en möjlighet för människor i alla åldrar att lära sig mer om natur och miljö. Miljöpartiet vill att alla i Eskilstuna, från skolklasser till föreningar och andra intresserade ska få tillgång till ett naturum. De tror att ett naturum skulle kunna bli en stor tillgång i utomhuspedagogiken för skolan. I motionen så lyfts också att intresset för naturen har ökat kraftigt i och med pandemin, både i kommunen och i hela landet.

I motionen så föreslås att Kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna och att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna. Som förslag på en möjlig placering av ett Naturum lyfts Vilsta naturreservat, i anslutning till Vilsta rundan.

Kultur- och fritidsnämndens yttrande

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på ökad information och tillgängliggörande av naturen och möjligheter till friluftsliv, vilket är i linje med nämndens och förvaltningens intresse och uppdrag. Ett naturum kan bidra till att förmedla kunskap om natur och naturvård, berika allmänhetens friluftsliv och inspirera till att uppleva naturen. Naturum kan bidra till att göra naturen tillgänglig för fler. Kultur- och fritidsnämnden är därför positiv till att möjligheterna att inrätta naturum utreds. I en sådan utredning är det av stor vikt att klargöra kostnader, förvaltning, ansvarsfördelning, syfte med naturummet samt kulturhistoriska aspekter.

Angående lokaliseringen av ett eventuellt framtida naturum i Eskilstuna så bör även det vara föremål för en noggrann utredning. Att ta hänsyn till är att det i Naturvårdsverkets riktlinjer förordas att ett naturum i första hand ska ligga i eller i nära anslutning till attraktiva naturområden av högt värde för naturvård och friluftsliv. Idag finns Naturstugan i Årby (som för tillfället är pausad) och Naturskolan i Skjulsta som arbetat med delvis samma målbilder som Naturvårdsverkets naturum; att öka möjligheterna att uppleva, inspireras och lära om natur, naturvård och friluftsliv, genom att bland annat kunna ta del av kommunens utställningar och informationsmaterial om natur och friluftsliv.

Stadsbyggnadsnämndens yttrande

Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att öka möjligheterna för kommunens invånare, verksamma och besökare att på olika sätt ta del av och lära om naturen.

Stadsbyggnadsnämnden har under flera år bedrivit verksamhet i Naturstugan i Ärby naturreservat. Den verksamhet som har bedrivits där är mycket lik den verksamhet som bedrivs i ett naturrum men inte alls i den omfattning som krävs av ett naturrum. Verksamheten har riktat sig till allmänheten men många förskolor och skolor har kommit dit. Under åren har också många samarbeten med föreningar bedrivits. Under pandemin så har verksamheten varit stängd eftersom det inte har funnits tillräckligt med resurser att ha den öppen och det är tveksamt om förvaltningen kan fortsätta att bedriva verksamhet där. Etablering av ett naturrum kommer kräva mer resurser än att driva Naturstugan, både personella, driftkostnader och investeringskostnader.

Om kommunen bestämmer sig för att ansöka om att inrätta ett naturrum så är det en förutsättning att tillräckligt med resurser avsätts. Naturstugans verksamhet skulle kunna integreras med det nya naturrummet. Det finns dock inte möjlighet att bedriva både verksamhet i Naturstuga och i ett naturrum.

Stadsbyggnadsnämnden anser att vidare utredningar behövs för att kunna ta beslut om att inrätta ett naturrum i Eskilstuna. Placeringen och de ekonomiska konsekvenserna behöver utredas mer innan beslut om att skicka in en ansökan till Naturvårdsverket görs. Det är inte säkert att Vilsta naturreservat skulle vara den bästa platsen. Det har under arbetet med planprogrammet för Sundbyholm också lyfts intresse för att placera ett naturrum i Sundbyholm. Frågan om ett naturrum i Sundbyholm har också varit uppe för diskussion längre tillbaka i tiden.

Naturvårdsverket har tagit fram riktlinjer för hur arbete med ett naturrum ska bedrivas. Innan ansökan skickas in ska samråd ske med Länsstyrelsen i det län där naturrummet är tänkt att ligga samt Naturvårdsverket. Några av de minimikrav som ställs är att:

- Bemanning ska utformas så att verksamheten är öppen för allmänheten minst 1000 timmar fördelade på minst 150 dagar.
- För naturrum ska det finnas ett föreståndarskap motsvarande minst 75 % av en heltidstjänst.
- Verksamheten ska innehålla regelbunden och varierad programverksamhet, som omfattar minst 100 programpunkter under minst sex månader.

Gällande punkten om att utifrån naturrummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk och fiske så vill Stadsbyggnadsnämnden klargöra att det är kommunens ansvar att anordna gång- och cykelstråk samt anläggningar för friluftsliv på kommunal mark. Ett naturrum skulle dock på andra sätt kunna gynna olika typer av företagsverksamhet.

Stadsbyggnadsnämnden ser utifrån nuvarande verksamhetsplan samt andra pågående uppdrag, exempelvis utredning av nya naturreservat, att det inte är möjligt i dagsläget att utreda förutsättningarna för naturrum i Eskilstuna kommun. Ett eventuellt uppdrag

behöver tas med i kommunens ordinarie planeringsårshjul inför kommande verksamhetsplaner.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret anser precis som kultur- och fritidsnämnden och stadsbyggnadsnämnden att det är positivt med åtgärder som bidrar till upplevelse av och förståelse för naturen, men anser att det är ett stort åtagande att inrätta ett naturrum. Kommunledningskontoret anser att Naturstugan i Årby (vars verksamhet i sin utformning är mycket lik den verksamhet som bedrivs i ett naturrum) i dagsläget är tillräcklig. Kommunledningskontoret anser dock att frågan om naturum kan övervägas vid en framtida revidering av grönplanen.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Arbetet med grönfrågor, naturreservat och skog bidrar till att nå en hållbar kommun där förvaltningarna säkerställer biologisk mångfald samt en attraktiv stad med närhet till gröna områden.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Kristina Birath
Miljö- och samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet skickas till:

Motion: Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Miljöpartiet vill att alla i Eskilstuna, från skolklasser till föreningar och andra intresserade ska få tillgång till ett naturum. Vi tror att ett naturum skulle kunna bli en stor tillgång i utomhuspedagogiken för skolan. Vi tror också att ett naturum är ett bra sätt att tillvara det växande intresse för naturen som finns idag och att det skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor.

Miljöpartiet vill att Eskilstuna ska gå i täten för en omställning till ett hållbart samhälle. Som ett steg i det arbetet vill vi att alla Eskilstunabor ska ha nära till ett grönområde, ett naturreservat eller en skog. Att umgås med naturen minskar inte bara stress och främjar den fysiska och psykiska hälsan. Träden i våra grönområden, naturreservat och skog är också avgörande för våra livsvillkor eftersom de erbjuder många ekosystemtjänster. Vi vill se satsningar som innebär att planerna på de nya naturreservat som föreslås i Grönplan 2030 blir verklighet, att alla Eskilstunabor får högst 300 meter till ett grönområde från den egna bostaden och att kommunens skogsinnehav har en aktiv förvaltning och att innehavet på sikt utökas. Vi vill också att våra befintliga naturreservat ska tas om hand och att de tillgängliggörs för fler.

I Eskilstuna finns många unika naturområden som är populära att besöka. Sedan coronapandemin kan vi konstatera att intresset att vistas i naturen har ökat kraftigt, såväl i vår kommun som över hela landet.¹ Naturen erbjuder en möjlighet att lämna hemmet för att få energi och återhämta sig. I naturen finns också möjlighet att socialisera utan att riskera att bli smittad.

Ett naturligt steg för att ta tillvara det växande intresse för naturen som finns idag, men som också skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor är att inrätta ett naturum i kommunen. Ett naturum fungerar som en port till naturen och är ett besöks- och informationscentrum där besökaren får veta mer om de djur, växter, geologi och kulturhistoria som format det området där de befinner sig. I naturum kan det finnas utställningar som passar hela familjen, även temakvällar, film och speciella aktiviteter för barn. Här kan besökaren också få tips om utflyktsmål och vandringar i trakten.

I Sverige finns för närvarande 32 naturum. De är öppna för alla och är en möjlighet för människor i alla åldrar att lära sig mer om natur och miljö. Naturvårdsverket äger rätten till namnet naturum och de drivs av länsstyrelse, kommun eller en stiftelse. I Sörmland finns Naturum Stendörren som ligger i Stendörrens naturreservat vid kusten mellan Nyköping och Trosa.² Ett annat exempel på ett naturum finns i Kristianstad, där naturum Vattenriket utgör ett hus fyllt med kunskap och upplevelser. Här finns en utställning om biosfärområdet Vattenriket, guidade turer, information om besöksplatser i landskapet mm.³

Enligt de nationella riktlinjerna för naturum ska dessa utgöra en attraktion i sig genom sin utformning och sitt innehåll, samtidigt som det bör förstärka platsens eller områdets attraktivitet och identitet. Tillgänglighet är centralt i arbetet med funktion och kvalitet i naturums verksamhet.

¹ <https://www.forskning.se/2020/07/31/pandemins-paverkan-pa-friluftslivet-kartlaggs/>

² <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/besoksmal/naturum-stendorren.html>

³ <https://vattenriket.kristianstad.se/naturum/>

Besökarens perspektiv tas tillvara och naturum ska kunna fungera som en arena för dialog och diskussion om naturvård, friluftsliv och miljöfrågor.⁴

Enligt de nationella riktlinjerna för naturum bör det också finnas samarbete med skolor och naturskolor, för att bland annat bidra till utveckling av utomhuspedagogik vid naturum. Naturum ska i första hand ligga i eller i nära anslutning till attraktiva naturområden av högt värde för naturvård och friluftsliv. Det innebär ofta nationalparker eller naturreservat.

I Eskilstuna har vi Vilstarundan som en av Sörmlandsledens etapper. Här finns en rundslinga på cirka 8 kilometer i ett vackert naturreservat med rik flora. Etappen börjar vid Eskilstunaån, på Skjulstaberget där det också finns rester av en av de fornborgar som ligger längs slingan. Utifrån beskrivningen ovan kring vad ett naturum innebär anser Miljöpartiet att en möjlig placering av ett naturum i Eskilstuna skulle kunna vara i anslutning till Vilstarundan.

Utifrån ovanstående föreslår Miljöpartiet de gröna att:

- kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
- att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

---

Marielle Lahti (MP)

---

⁴ <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/media/publikationer-pdf/ovriga-pub/978-91-620-6696-3.pdf>

§ 26

Svar på remiss från kommunstyrelsen – Svar på motion - Inrätta ett naturum i Eskilstuna - Inlämnad av MP (KFN/2022:33)

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen förklaras besvarad med kultur- och fritidsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat Miljöpartiet de grönas motion ”Inrätta ett naturum i Eskilstuna” till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. Den 14 december 2021 lämnade Marielle Lahti (MP) in en motion till kommunfullmäktige om att inrätta ett naturum i Eskilstuna.

Ett naturum fungerar som en port till naturen och är ett besöks- och informationscentrum där besökaren får veta mer om de djur, växter, geologi och kulturhistoria som format det området där de befinner sig. I Sverige finns för närvarande 32 naturum. De är öppna för alla och är en möjlighet för människor i alla åldrar att lära sig mer om natur och miljö. Naturvårdsverket äger rätten till namnet naturum och de drivs av länsstyrelse, kommun eller en stiftelse.

Motionen förmedlar vad ett naturum skulle kunna bidra med inom områdena naturvård, friluftsliv och miljöfrågor, snarare än att framföra brister i nuvarande arbete med dessa frågor. Miljöpartiet vill att alla i Eskilstuna, från skolklasser till föreningar och andra intresserade ska få tillgång till ett naturum. De tror att ett naturum skulle kunna bli en stor tillgång i utomhuspedagogiken för skolan. Miljöpartiet tror också att ett naturum är ett bra sätt att tillvara det växande intresse för naturen som finns idag och att det skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor.

Miljöpartiet anser att en möjlig placering av ett naturum i Eskilstuna skulle kunna vara i anslutning till Vilstarundan.

Motionären yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att:

1. kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
2. utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsnämndens yttrande

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på ökad information och tillgängliggörande av naturen och möjligheter till friluftsliv, vilket är i linje med nämndens och förvaltningens intresse och uppdrag. Vi är därför positiva till att möjligheterna att inrätta naturum utreds. I en sådan utredning är det av stor vikt att klargöra kostnader, förvaltning, ansvarsfördelning, syfte med naturummet samt kulturhistoriska aspekter.

Angående lokaliseringen av ett eventuellt framtida naturum i Eskilstuna så bör även det vara föremål för en noggrann utredning. Att ta hänsyn till är att det i Naturvårdsverkets riktlinjer förordas att ett naturum i första hand ligga i eller i nära anslutning till attraktiva naturområden av högt värde för naturvård och friluftsliv. Idag finns Naturstugan i Årby (som för tillfället är pausad) och Naturskolan i Skjulsta som arbetat med delvis samma målbilder som Naturvårdsverkets naturum; att öka möjligheterna att uppleva, inspireras och lära om natur, naturvård och friluftsliv, genom att bland annat kunna ta del av kommunens utställningar och informationsmaterial om natur och friluftsliv.

Sammanfattningsvis ställer sig kultur- och fritidsnämnden positiv till en utredning om att inrätta ett naturum. Ett naturum kan bidra till att förmedla kunskap om natur och naturvård, berika allmänhetens friluftsliv och inspirera till att uppleva naturen. Naturum kan bidra till att göra naturen tillgänglig för fler.

Med hänvisning till detta yttrande föreslår kultur- och fritidsnämnden att kommunfullmäktige förklarar motionen för besvarad.

Yrkanden

Marie Svensson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Akten

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kultur- och
fritidsnämnden

Svar på remiss från kommunstyrelsen – Svar på motion – Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen förklaras besvarad med kultur- och fritidsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat Miljöpartiet de grönas motion ”Inrätta ett naturum i Eskilstuna” till kultur- och fritidsnämnden för yttrande.

Den 14 december 2021 lämnade Marielle Lahti (MP) in en motion till kommunfullmäktige om att inrätta ett naturum i Eskilstuna.

Ett naturum fungerar som en port till naturen och är ett besöks- och informationscentrum där besökaren får veta mer om de djur, växter, geologi och kulturhistoria som format det området där de befinner sig. I Sverige finns för närvarande 32 naturum. De är öppna för alla och är en möjlighet för människor i alla åldrar att lära sig mer om natur och miljö. Naturvårdsverket äger rätten till namnet naturum och de drivs av länsstyrelse, kommun eller en stiftelse.

Motionen förmedlar vad ett naturum skulle kunna bidra med inom områdena naturvård, friluftsliv och miljöfrågor, snarare än att framföra brister i nuvarande arbete med dessa frågor. Miljöpartiet vill att alla i Eskilstuna, från skolklasser till föreningar och andra intresserade ska få tillgång till ett naturum. De tror att ett naturum skulle kunna bli en stor tillgång i utomhuspedagogiken för skolan. Miljöpartiet tror också att ett naturum är ett bra sätt att tillvara det växande intresse för naturen som finns idag

och att det skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor.

Miljöpartiet anser att en möjlig placering av ett naturum i Eskilstuna skulle kunna vara i anslutning till Vilstarundan.

Motionären yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att:

1. kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
2. utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

Kultur- och fritidsnämndens yttrande

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på ökad information och tillgängliggörande av naturen och möjligheter till friluftsliv, vilket är i linje med nämndens och förvaltningens intresse och uppdrag. Vi är därför positiva till att möjligheterna att inrätta naturum utreds. I en sådan utredning är det av stor vikt att klargöra kostnader, förvaltning, ansvarsfördelning, syfte med naturummet samt kulturhistoriska aspekter.

Angående lokaliseringen av ett eventuellt framtida naturum i Eskilstuna så bör även det vara föremål för en noggrann utredning. Att ta hänsyn till är att det i Naturvårdsverkets riktlinjer förordas att ett naturum i första hand ligga i eller i nära anslutning till attraktiva naturområden av högt värde för naturvård och friluftsliv. Idag finns Naturstugan i Årby (som för tillfället är pausad) och Naturskolan i Skjulsta som arbetat med delvis samma målbilder som Naturvårdsverkets naturum; att öka möjligheterna att uppleva, inspireras och lära om natur, naturvård och friluftsliv, genom att bland annat kunna ta del av kommunens utställningar och informationsmaterial om natur och friluftsliv.

Sammanfattningsvis ställer sig kultur- och fritidsnämnden positiv till en utredning om att inrätta ett naturum. Ett naturum kan bidra till att förmedla kunskap om natur och naturvård, berika allmänhetens friluftsliv och inspirera till att uppleva naturen. Naturum kan bidra till att göra naturen tillgänglig för fler.

Med hänvisning till detta yttrande föreslår kultur- och fritidsnämnden att kommunfullmäktige förklarar motionen för besvarad.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Akten

Plats och tid	Rinmansalen, klockan 08:30		
Beslutande	Sarita Hotti (S), ordförande Ulf Westerberg (M) Ruu Al-Yafeai (S) ersätter Maria Chergui (V) Lars Söderqvist (S) ersätter Nicklas Karlsson (S) Sirpa Mäkipää (S) Hassan Eftekhari (S) Anders Nordin (C) Torbjörn Andersson (M) Olof Sollenberg (M) ersätter Paola Drago Monéus (M) Jan Svensson (L) Benny Andersson (MP) Peter Laufer (SD) Seppo Voulteenaho (SD)		
Ersättare	Leif Lundborg (C) Bo Hellmark (KD)		
Utses att justera	Sirpa Mäkipää		
Justeringens plats och tid	Tisdagen den 26 april, stadshuset	Paragraf	§ 82
Underskrifter Sekreterare	..... Sara Boëthius		
Ordförande	..... Sarita Hotti		
Justerande	..... Sirpa Mäkipää		

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ och sammanträdesdatum	Stadsbyggnadsnämnden 26 april 2022		
Anslaget sätts upp	2022-04-27	Anslaget tas ner	2022-05-19
Förvaringsplats för protokollet	Värjan		
Underskrift	.....		

Övriga närvarande   Sara Boëthius, nämndsekreterare
                                 Marianne Hagman, förvaltningschef
                                 Sofia Lindén, områdeschef
                                 Jacob Lithammer, områdeschef
                                 Anna Westberg, enhetschef

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

§ 82

Yttrande över motion - Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Denna paragraf är omedelbart justerad.

Beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på åtgärder som bidrar till upplevelse av och förståelse för naturen, men ser inte möjlighet att i dagsläget påbörja ett arbete varför motionen avslås.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Reservation

Benny Andersson (MP) reserverar sig muntligt mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet har inlämnat en motion om att inrätta ett naturum i Eskilstuna till Kommunfullmäktige. Stadsbyggnadsnämnden har fått ärendet på remiss. Miljöpartiet vill att Eskilstuna ska gå i täten för en omställning till ett hållbart samhälle. I motionen så lyfts att intresset för naturen har ökat kraftigt i och med pandemin, både i kommunen och i hela landet. Miljöpartiet skriver ”Ett naturligt steg för att ta tillvara det växande intresse för naturen som finns idag, men som också skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor är att inrätta ett naturum i kommunen.” Naturum är ett registrerat varumärke som Naturvårdsverket äger rätten till. Ett naturum kan drivas av både kommun, länsstyrelse eller en stiftelse. I motionen så föreslås att:

- Kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
- Att utifrån naturrummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

Som förslag på en möjlig placering av ett Naturum lyfts Vilsta naturreservat, i anslutning till Vilsta rundan.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt på att öka möjligheterna för kommunens invånare, verksamma och besökare att på olika sätt ta del av och lära om naturen.

Stadsbyggnadsnämnden har under flera år bedrivit verksamhet i Naturstugan i Årby naturreservat. Den verksamhet som har bedrivits där är mycket lik den verksamhet som bedrivs i ett naturrum men inte alls i den omfattning som krävs av ett naturrum. Verksamheten har riktat sig till allmänheten men många förskolor och skolor har kommit dit. Under åren har också många samarbeten med föreningar bedrivits. Under pandemin så har verksamheten varit stängd eftersom det inte har funnits tillräckligt med resurser att ha den öppen och det är tveksamt om förvaltningen kan fortsätta att bedriva verksamhet där. Etablering av ett naturum kommer kräva mer resurser än att driva Naturstugan, både personella, driftkostnader och investeringskostnader.

Om kommunen bestämmer sig för att ansöka om att inrätta ett naturum så är det en förutsättning att tillräckligt med resurser avsätts. Naturstugans verksamhet skulle kunna integreras med det nya naturummet. Det finns dock inte möjlighet att bedriva både verksamhet i Naturstuga och i ett naturum.

Förvaltningen anser att vidare utredningar behövs för att kunna ta beslut om att inrätta ett naturum i Eskilstuna. Placeringen och de ekonomiska konsekvenserna behöver utredas mer innan beslut om att skicka in en ansökan till Naturvårdsverket görs. Det är inte säkert att Vilsta naturreservat skulle vara den bästa platsen. Det har under arbetet med planprogrammet för Sundbyholm också lyfts intresse för att placera ett naturum i Sundbyholm. Frågan om ett naturum i Sundbyholm har också varit uppe för diskussion längre tillbaka i tiden.

Naturvårdsverket har tagit fram riktlinjer för hur arbete med ett naturum ska bedrivas. Innan ansökan skickas in ska samråd ske med Länsstyrelsen i det län där naturummet är tänkt att ligga samt Naturvårdsverket. Några av de minimikrav som ställs är att:

- Bemanning ska utformas så att verksamheten är öppen för allmänheten minst 1000 timmar fördelade på minst 150 dagar.
- För naturum ska det finnas ett föreståndarskap motsvarande minst 75 % av en heltidstjänst.
- Verksamheten ska innehålla regelbunden och varierad programverksamhet, som omfattar minst 100 programpunkter under minst sex månader.

Gällande punkten om att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk och fiske så vill Stadsbyggnadsförvaltningen klargöra att det är kommunens ansvar att anordna gång- och cykelstråk samt anläggningar för friluftsliv på kommunal mark. Ett naturum skulle dock på andra sätt kunna gynna olika typer av företagsverksamhet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förvaltningen ser att utifrån nuvarande verksamhetsplan samt andra pågående uppdrag, exempelvis utredning av nya naturreservat, inte är möjligt att i dagsläget utreda förutsättningarna för Naturum i Eskilstuna kommun. Ett eventuellt uppdrag behöver tas med i kommunens ordinarie planeringsårshjul inför kommande verksamhetsplaner.

Yrkande

Sarita Hotti (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut samt till bifall till omedelbar justering.

Benny Andersson (MP) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut:

- Sarita Hottis (S) yrkande om bifall till förvaltningens förslag till beslut.
- Benny Anderssons (MP) yrkande om bifall till motionen i sin helhet.

Ordförande föreslår en propositionsordning som innebär att Sarita Hottis (S) yrkande om bifall till förvaltningens förslag till beslut och Benny Anderssons (MP) yrkande om bifall till motionen i sin helhet ställs mot varandra. Stadsbyggnadsnämnden godkänner propositionsordningen.

Ordförande ställer proposition på de två förslagen och finner att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt Sarita Hotti (S) yrkande om att bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Stadsbyggnadsnämnden

Motionssvar - Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på åtgärder som bidrar till upplevelse av och förståelse för naturen, men ser inte möjlighet att i dagsläget påbörja ett arbete varför motionen avslås.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet har inlämnat en motion om att inrätta ett naturum i Eskilstuna till Kommunfullmäktige. Stadsbyggnadsnämnden har fått ärendet på remiss. Miljöpartiet vill att Eskilstuna ska gå i täten för en omställning till ett hållbart samhälle. I motionen så lyfts att intresset för naturen har ökat kraftigt i och med pandemin, både i kommunen och i hela landet. Miljöpartiet skriver ”Ett naturligt steg för att ta tillvara det växande intresse för naturen som finns idag, men som också skulle göra Eskilstuna till en attraktiv plats med goda möjligheter till att finna gröna rum och ytor är att inrätta ett naturum i kommunen.” Naturum är ett registrerat varumärke som Naturvårdsverket äger rätten till. Ett naturum kan drivas av både kommun, länsstyrelse eller en stiftelse. I motionen så föreslås att:

- Kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna,
- Att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna

Som förslag på en möjlig placering av ett Naturum lyfts Vilsta naturreservat, i anslutning till Vilsta rundan.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt på att öka möjligheterna för kommunens invånare, verksamma och besökare att på olika sätt ta del av och lära om naturen.

Stadsbyggnadsnämnden har under flera år bedrivit verksamhet i Naturstugan i Årby naturreservat. Den verksamhet som har bedrivits där är mycket lik den verksamhet som bedrivs i ett naturrum men inte alls i den omfattning som krävs av ett naturrum. Verksamheten har riktat sig till allmänheten men många förskolor och skolor har kommit dit. Under åren har också många samarbeten med föreningar bedrivits. Under pandemin så har verksamheten varit stängd eftersom det inte har funnits tillräckligt med resurser att ha den öppen och det är tveksamt om förvaltningen kan fortsätta att bedriva verksamhet där. Etablering av ett naturrum kommer kräva mer resurser än att driva Naturstugan, både personella, driftkostnader och investeringskostnader.

Om kommunen bestämmer sig för att ansöka om att inrätta ett naturrum så är det en förutsättning att tillräckligt med resurser avsätts. Naturstugans verksamhet skulle kunna integreras med det nya naturrummet. Det finns dock inte möjlighet att bedriva både verksamhet i Naturstuga och i ett naturrum.

Förvaltningen anser att vidare utredningar behövs för att kunna ta beslut om att inrätta ett naturrum i Eskilstuna. Placeringen och de ekonomiska konsekvenserna behöver utredas mer innan beslut om att skicka in en ansökan till Naturvårdsverket görs. Det är inte säkert att Vilsta naturreservat skulle vara den bästa platsen. Det har under arbetet med planprogrammet för Sundbyholm också lyfts intresse för att placera ett naturrum i Sundbyholm. Frågan om ett naturrum i Sundbyholm har också varit uppe för diskussion längre tillbaka i tiden.

Naturvårdsverket har tagit fram riktlinjer för hur arbete med ett naturrum ska bedrivas. Innan ansökan skickas in ska samråd ske med Länsstyrelsen i det län där naturrummet är tänkt att ligga samt Naturvårdsverket. Några av de minimikrav som ställs är att:

- Bemanning ska utformas så att verksamheten är öppen för allmänheten minst 1000 timmar fördelade på minst 150 dagar.
- För naturrum ska det finnas ett föreståndarskap motsvarande minst 75 % av en heltidstjänst.
- Verksamheten ska innehålla regelbunden och varierad programverksamhet, som omfattar minst 100 programpunkter under minst sex månader.

Gällande punkten om att utifrån naturrummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk och fiske så vill Stadsbyggnadsförvaltningen klargöra att det är kommunens ansvar att anordna gång- och cykelstråk samt anläggningar för friluftsliv på kommunal mark. Ett naturrum skulle dock på andra sätt kunna gynna olika typer av företagsverksamhet.

Förvaltningen ser att utifrån nuvarande verksamhetsplan samt andra pågående uppdrag, exempelvis utredning av nya naturreservat, inte är möjligt att i dagsläget utreda förutsättningarna för Naturrum i Eskilstuna kommun. Ett eventuellt uppdrag behöver tas med i kommunens ordinarie planeringsårshjul inför kommande verksamhetsplaner.

Marianne Hagman
Förvaltningschef
Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Hällnäs
Utvecklingschef
Stadsbyggnadsförvaltningen

§ 290 Motion - Inrätta ett naturum i Eskilstuna

Beslut

1. Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 15 december 2021 om att inrätta ett naturum i Eskilstuna.

Motionären föreslår

- Att kommunen tar kontakt med Naturvårdsverket för att etablera ett naturum på lämplig plats i Eskilstuna.
- Att utifrån naturummet integrera olika besöksanordningar som gång- och cykelstråk, fiske och mycket annat som lokala företagare skulle kunna ordna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande